

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
Кафедра менеджменту та адміністрування

ДИПЛОМНА РОБОТА

Зв'язки з громадськістю як комунікаційний аспект публічного управління
(на прикладі Городоцької міської ради, м.Городок, Хмельницька обл.)

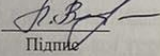
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

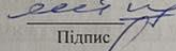
Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

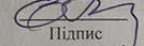
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

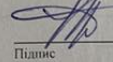
Освітня програма Публічне управління та адміністрування

Шифр ДРПУА. 019062.00. ПЗ

Виконала студентка 4 курсу група ПУАз- 19-1 Валерія ЛУЦУК
Підпис Ім'я, прізвище

Керівник д.е.н., проф. каф. МА Микола ЙОХНА
Науковий ступінь, звання Підпис Ім'я, прізвище

Нормоконтролер ст. викл. каф. МА Олена КОСІЮК
Підпис Ім'я, прізвище

До захисту допускаю:
Завідувач кафедри менеджменту Ніла ТЮРИНА
та адміністрування Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

14 06 2024р.

Хмельницький 2024

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет управління, адміністрування та туризму
 Кафедра менеджменту та адміністрування
 Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
 Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
 Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
 Завідувач кафедри

[Підпис]
 14 02 2024р

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Луцук Валерії Арамівни

1. Тема роботи: Зв'язки з громадськістю як комунікаційний аспект публічного управління (на прикладі Городоцької міської ради, м.Городок, Хмельницька обл.)

Керівник роботи: Йохна Микола Антонович, д.е.н., проф. кафедри МА

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання

Затверджено наказом ректора університету від 15.06.24 2024 р. № 8

2. Строк подання студентом роботи на кафедру _____

3. Вихідні дані до роботи: наукові статті вітчизняних та зарубіжних дослідників, статистичні та фінансові дані звіту підприємства, монографії, інтернет-ресурси.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

5. Теоретичні основи зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування 2.

Сучасний стан взаємодії городоцької міської ради з громадськістю 3 Вдосконалення зв'язків городоцької міської ради з громадськістю

6. Перелік графічного матеріалу: 1. Функції PR-служб в органах державної влади. 2.

Показники соціально-економічного розвитку Городоцької міської територіальної громади

розвитку 2021-2023 роках. 3. Обсяг дохідної частини бюджету Городоцької міської

територіальної громади, тис.грн. 4. Апарат управління Городоцької міської ради. 5. Фактори

для SWOT - аналізу Городоцької громади 6. Рекомендації щодо покращення зв'язків з

громадськістю в Городоцькій міській раді

7. Консультанти розділів дипломної роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1. Теоретико-методичний	Йохна Микола Антонович, д.е.н., проф. кафедри МА	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>
2. Дослідницько-аналітичний	Йохна Микола Антонович, д.е.н., проф. кафедри МА	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>
3. Проектно-рекомендаційний	Йохна Микола Антонович, д.е.н., проф. кафедри МА	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>
4. Нормоконтроль	Косіюк О.М., ст.викл.каф. МА	<i>[Підпис]</i>	<i>[Підпис]</i>

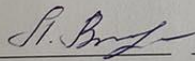
Дата видачі завдання 15.02.24

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

3

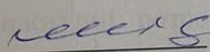
№ з/п	Назва етапів (розділів) дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір теми дипломної роботи		
2.	Одержання індивідуального завдання	Лютий 2024 р.	Виконано
3.	Складання календарного плану графіка написання дипломної роботи	Лютий 2024 р.	Виконано
4.	Підготовка до виконання дипломної роботи: підбір та вивчення літератури, участь у виконанні науково-дослідних робіт, інші заходи	Лютий 2024 р.	Виконано
5.	Уточнення теми дипломної роботи та календарного плану-графіка, виходячи зі специфіки базової установи	Лютий 2024 р.	Виконано
6.	Підготовка першого розділу	Березень 2024 р.	Виконано
7.	Підготовка другого розділу	Квітень 2024 р.	Виконано
8.	Підготовка третього розділу	Травень 2024 р.	Виконано
9.	Підготовка висновків	Червень 2024 р.	Виконано
10.	Здача науковому керівнику	Червень 2024 р.	Виконано
11.	Доопрацювання дипломної роботи з урахуванням зауважень наукового керівника	Червень 2024 р.	Виконано
12.	Написання та оформлення роботи в остаточному варіанті	Червень 2024 р.	Виконано
13.	Попередній захист дипломної роботи на кафедрі	Червень 2024 р.	Виконано
14.	Одержання відгуку наукового керівника	Червень 2024 р.	Виконано
15.	Одержання рецензії зовнішнього рецензента	Червень 2024 р.	Виконано
16.	Захист дипломної роботи	Червень 2024 р.	Виконано

Студент

 Підпис

 Васерил Мусчук
 Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник роботи

 Підпис

 Мохачо М.А.
 Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

АНОТАЦІЯ

4

Дипломна робота бакалавра: Зв'язки з громадськістю як комунікаційний аспект публічного управління (на прикладі Городоцької міської ради, м.Городок, Хмельницька обл.). Керівник роботи – д.е.н., професор кафедри МА Йохна М.А.

Обсяг дипломної роботи бакалавра: 44 с., 15 рисунків, 9 таблиць, 21 джерело посилання.

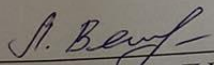
КЛЮЧОВІ СЛОВА: ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ, PR-СЛУЖБА, ДЕРЖАВНА КОМУНІКАТИВНА ПОЛІТИКА.

Метою дипломної роботи є розробка теоретичних та практичних рекомендацій щодо удосконалення зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю.

Об'єкт дослідження – процеси здійснення зв'язків органів державного управління та місцевого самоврядування з громадськістю.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та прикладних аспектів удосконалення здійснення зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю.

Рекомендації щодо покращення зв'язків з громадськістю в Городоцькій міській раді наступні: розробка плану вдосконалення роботи з громадськістю, проведення опитування мешканців громади; формування сприятливого іміджу органів місцевого самоврядування та посадових осіб. Результати впроваджено у діяльність Городоцької міської територіальної громади.

Підпис та П.І.Б.

20 06 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	8
1.1 Цілі, завдання та функції зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування	8
1.2 Сутність взаємодії органів місцевого самоврядування із громадськістю	12
1.3 Прозорість органів місцевого самоврядування у формування дієвих механізмів налагодження комунікацій	15
2. СУЧАСНИЙ СТАН ВЗАЄМОДІЇ ГОРОДОЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	19
2.1 Загальна характеристика діяльності Городоцької міської ради	19
2.2 Аналіз системи управління Городоцької міської ради	25
2.3 Оцінка ефективності взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю	29
3 ВОСКОНАЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ ГОРОДОЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	34
3.1 Основні напрями оптимізації взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю	34
3.2 Моделі взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю для удосконалення формування зв'язків із громадськістю	37
ВИСНОВКИ	40
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ	43
ДОДАТКИ	

ВСТУП

В сучасних умовах різко змінилося ставлення до зв'язків із громадськістю. Це обумовлено тим, що відбувається зміною ставлення людського чинника, усвідомлюється його найважливіша роль в політичному, економічному та духовному розвитку суспільства. Відбувається відмова від парадигми соціальних відносин, що заснована на моделі «керівництва та підпорядкування», здійснюється перехід до моделі «партнерства». Як наслідок – виникає проблема відкритого функціонування зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю, доступності органів місцевого самоврядування для діалогу із населенням. Побудова зв'язків між місцевими органами влади та громадськістю повинно сприяти формуванню внутрішнього та зовнішнього середовища, що буде сприятливим для ефективного муніципального управління, яке в свою чергу, виступає провідником зворотного зв'язку у владно-управлінських відносинах. Інформаційно-комунікативні відносини, що виникають у процесі зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю стають значною сферою діяльності у більшості соціально розвинених країн.

Питанням формування зв'язків між місцевими органами влади та громадськістю займалися багато науковців, серед яких можна виділити: Зяйлик М.Ф., Колосок О.В., Блек С., Королько В.Г., Самойленко Т.Г, Саппа М.М., Почепцов Г.Г., Шишкіна М. та інші. Але зв'язки з громадськістю на сьогоднішній момент потребують подальшого дослідження.

Проблема зв'язків із громадськістю в Україні є однією із центральних у діяльності комунікативно-управлінських відносин з сфері публічного управління. Сучасна інформаційно-комунікативна реальність вимагає виявлення нових підходів до її вивчення, а також відповідно нових методів і критеріїв оцінки ефективності зв'язків із громадськістю.

Мета дослідження полягає у розробці теоретичних та практичних рекомендацій щодо удосконалення зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю.

Для досягнення поставленої мети поставлено завдання:

- визначити цілі, функції та завдання зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування;
- виявити особливості взаємодії органів місцевого самоврядування із громадськістю;
- охарактеризувати нормативно-правові основи державної комунікативної політики в Україні;
- навести загальну характеристику діяльності Городоцької міської ради
- окреслити особливості взаємодії Городоцької міської ради;
- оцінити ефективність взаємодії Городоцької міської ради із громадськістю;
- запропонувати напрями удосконалення зв'язків Городоцької міської ради з громадськістю.

Об'єкт дослідження – це процеси здійснення зв'язків Городоцької міської ради з громадськістю. Предметом дослідження є сукупність теоретичних та прикладних аспектів удосконалення здійснення зв'язків Городоцької міської ради з громадськістю.

Теоретичною і методологічною основою дослідження виступають праці провідних закордонних і вітчизняних дослідників у сфері дослідження зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю. Використання формально-логічного методу дозволило визначити поняття та категорії теми дослідження. Порівняльний метод використовувався у дослідженні зв'язків органів місцевого самоврядування з громадськістю в різних країнах.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1.1 Цілі, завдання та функції зв'язків з громадськістю органів місцевого самоврядування

Наявність добре налагоджених зв'язків із громадськістю стає невід'ємною частиною сучасного стилю органів місцевого самоврядування. Можна спостерігати у державних структурах розвиток таких напрямів зв'язку з громадськістю:

- активне висвітлення діяльності уряду і органів місцевого самоврядування;
- формування громадської думки і позитивного іміджу держави як на національному рівні, так і за кордоном;
- проведення досліджень і збір статистичних даних для вирішення актуальних політичних проблем;
- вплив на внутрішню політику та міжнародні відносини.

Поняття «зв'язки з громадськістю» (англ. public relation) має досить багато різноманітних інтерпретацій: «public relations», «зв'язки із громадськістю», «громадські зв'язки», «менеджмент комунікацій», «комунікації із громадськістю», «PR-комунікації».

Систематизація трактування поняття зв'язків із громадськістю різних дослідників призвела до формування таких груп визначень PR:

- 1) група визначень, які трактують зв'язки з громадськістю як систему комунікацій;
- 2) група визначень, які трактують зв'язки України із громадськістю як частина управління.

Загальні визначення подано в Додатку А, але спробуємо деталізувати.

Таблиця 1.1 – Трактування поняття «зв'язки із громадськістю»

Джерело	Трактування
Т. Джефферсон	компетентність в управлінні громадською думкою
Енциклопедія державного управління	діяльність, яка спрямована на досягнення взаєморозуміння між організаціями (громадськими організаціями, урядовими структурами, підприємствами, політичними партіями тощо) та громадськістю
О.В. Колосок	засіб встановлення двостороннього зв'язку між державними інституціями та суспільством

М. Шишкіна	управлінська комунікаційна діяльність, що спрямована на формування ефективної системи інформаційних потоків соціального суб'єкта
В. Королько	функція стратегічного управління, яка використовує інформаційно-комунікаційні засоби з метою оптимізації двосторонніх зв'язків з основними групами громадськості
Д.Доті	стосунки, що виникають у громадськості і реалізація програмидій щодо набуття громадського розуміння та сприйняття
Н.О.Агафонова	формування довгострокових і короткострокових програм комунікацій
Г.Почепцов	організація комунікативного простору для зв'язків із громадськістю, що покликаний управляти позитивним іміджем організації

* сформовано автором [1,5, 13,15]

Якщо розглянути зв'язки із громадськістю в системі державного управління, можна зробити висновок, що зв'язки із громадськістю виступають інструментом управлінського впливу держави. Ефективність впливу залежить від функціонування відповідних підрозділів державних структур у зв'язках із громадськістю.

Зв'язки із громадськістю у системі державного управління – цілеспрямована взаємодія структур державного апарату (установ, органів, організацій) із громадськими інститутами та громадянами, які визначають як реалізовану інформаційно-комунікативну функцію публічної управління та влади, яка дозволяє оцінювати відносини різноманітних груп громадськості до владних рішень та дій, співвідносити реалізовані програми з суспільними інтересами, підтримки прийняття та виконання відповідних заходів, ідентифікувати реально проведену політику, формувати масові уявлення з державних проблем для набуття суспільного розуміння.

Зв'язки з громадськістю у діяльності державних органів влади такі специфічні характеристики:

- установи мають необхідний набір засобів для успішної PR-діяльності;
- відіграє особливу роль у самих державних органах, тому що якісно

розроблена індивідуальна та високопрофесійна програма є затребуваною суспільством.

«Public relations» у державних структурах вирішує такі завдання:

- прагнення змінити ставлення державного апарату до громадян, які повинні сприйматися як суб'єкт та об'єкт управління;
- налагодження співпраці та координації зусиль між структурами державної влади, організаціями та громадянами;
- в процесі здійснення державної діяльності залучення широкого кола громадськості до творення і реалізації законотворчості;
- забезпечення відкритості та гласності у діяльності органів влади [6].

Виділяють наступні функції, що виконують зв'язки із громадськістю, та які певним чином відображають історичні етапи становлення [15]:

- формування взаємовигідних відносин між органами державної влади і громадськістю;
- контроль думки та поведінки громадськості;
- реагування на громадськість.

Базуючись на цілях та завданнях PR в органах державної влади, виділяють такі основні функції (рисунок 1.1) [4].

Рисунок 1.1 – Функції PR-служб в органах державної влади

Отже, PR-служби органи державної влади наділені широким колом повноважень і функцій. Ця діяльність сприяє конструктивному діалогу суспільства та влади. Саме тому у взаємодії необхідно більш активно

застосовувати технологічні можливості PR-служб. Також у діяльності PR-служб має бути не тільки пропаганда успіхів владних структур. Такий підхід дозволить зміцнити довіру населення до органів державної влади.

1.2 Сутність взаємодії органів місцевого самоврядування із громадськістю

В сучасних умовах практично всі органи державної влади повинні мати свої підрозділи, що спеціально займаються зв'язками із засобами масової комунікації та громадськістю. PR-служба здійснює спеціалізовану, посередницьку комунікативно-інформаційну діяльність, яка спрямована на встановлення каналів двосторонньої комунікації між структурами органів державної влади та громадськістю, з іншими суб'єктами соціально-політичного процесу для досягнення співробітництва, взаєморозуміння та соціального партнерства у країні.

PR-служба повинна надавати допомогу органам державної влади при прийнятті публічних управлінських рішень, з орієнтацією їх на можливі реакції громадськості; формування громадської думки щодо публічних управлінських рішень, закріплювати позитивний імідж органів державної влади, завойовувати авторитет.

Діяльність прес-служб ґрунтується на загальних принципах, повинна враховувати специфіку кожного з структур влади. Нормативно-законодавча база PR-служб державних органів влади базується на законах України, підзаконних актах: указів Президента України, Постанов кабінету міністрів України та ін.

Завдання PR-служб представлені на рисунку 1.2.

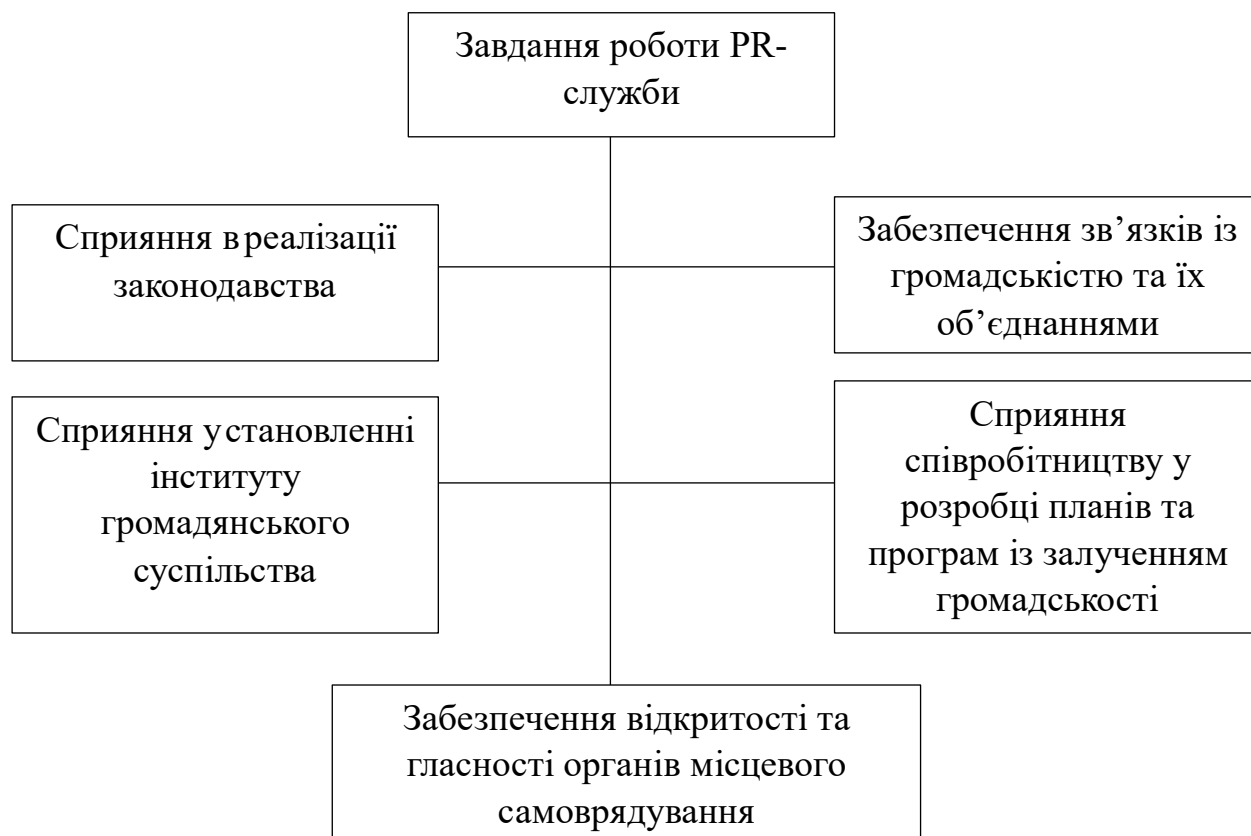

Рисунок 1.2 – Завдання діяльності PR-служби

Зв'язки із громадськістю в органах місцевого самоврядування базуються на таких принципах (рисунок 1.3).

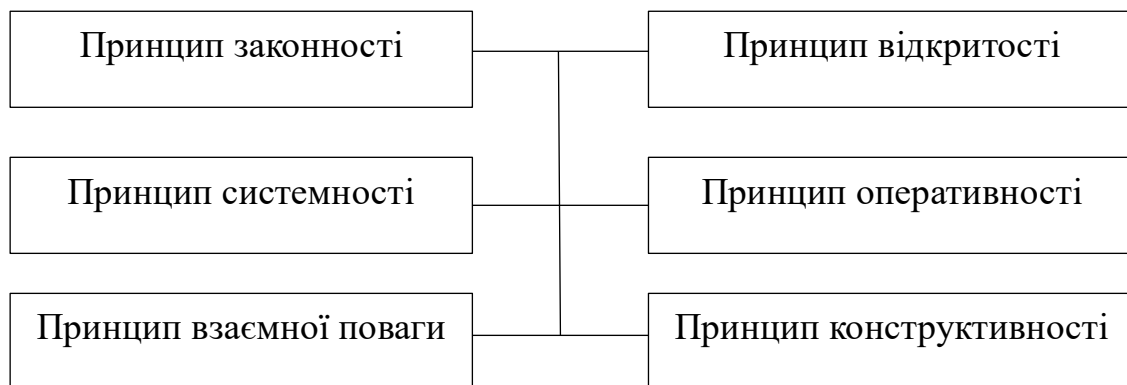

Рисунок 1.3 – Принципи функціонування PR-служби

Структура PR-служби органів місцевого самоврядування наведена на рисунку 1.4.

Рисунок 1.4 – Структура PR-служби органу місцевого самоврядування

Основним інструментом формування іміджу органів місцевого самоврядування виступають засоби інформації. Державні структури зацікавлені у співпраці з засобами масової інформації, оскільки комунікативні процеси між владою та суспільством відіграють виняткову роль [9].

ЗМІ виконують в країні не тільки роль інформування, але й мають значний вплив на процес реалізації політичної влади. Доведено, що ЗМІ задають «порядок денний» суспільству для обговорення.

Таким чином, одним із важливих завдань PR-служби органів державної влади виступає боротьба за подолання пріоритетів щодо громадського «порядку денного».

Дослідники в сфері «public relations» пропонують такі методи управління співпрацею зі ЗМІ:

- контроль за змістом інформації в ЗМІ з боку органів влади;
- притягнення їх до відповідальності за різноманітні порушення;
- посилення і/або лібералізація механізмів реєстрації ЗМІ;

– розширення і/або звуження можливостей отримання необхідної інформації;

– заборона державним структурам публікувати у них рекламу [11].

Все це пов'язано із використанням прямих та непрямих адміністративно-правових регуляторів.

Для формування механізмів зворотного зв'язку необхідна присутність громадських діячів, організацій, громадян, об'єднань на засіданнях державних органів влади. Зв'язок з громадськістю в органах державної влади є специфічною управлінською діяльністю, що полягає в управлінні станом громадської думки.

Головна мета даного виду діяльності – це створення сприятливих умов між державними органами та суспільством. Інформаційна сфера є одним із найважливіших об'єктів публічного управління та адміністрування, а її регулювання має бути й пріоритетним завданням сфери державного управління.

1.3 Прозорість органів місцевого самоврядування у формування дієвих механізмів налагодження комунікацій

Відкритість та гласність органів влади особливо важлива на місцевому рівні, тому, що вона дозволяє громадянам приймати участь у місцевому самоврядуванні. Така концепція реалізується шляхом дотримання основних складових: принципу зрозумілості, принципу інформаційної відкритості, принципу підзвітності, принципу залучення громадянського суспільства (з використанням Інтернет – технологій).

З розвитком мережевих технологій основним показником інформаційної відкритості виступає якість та контент офіційних Інтернет-ресурсів.

Відкрита влада – це влада, що дотримується сукупності принципів інформаційної відкритості, доступності та простоти сприйняття відкритої

інформації, впливу думки громадян на дії державної влади, контроль громадян за ними на місцевому рівні.

Для формування іміджу відкритості органам місцевого самоврядування потрібно:

- публікувати вичерпну інформацію щодо цілей, завдань, поточної діяльності;
- працювати з різними комунікаційними каналами;
- розширювати способи й форми отримання/ передачі інформації;
- налагоджувати відкритий діалог з громадянами через публічне обговорення місцевих проблем у мережі Інтернет,
- надавати інформацію про рішення, що готуються до прийняття, роз'яснювати їх громадянам (у відкритому доступі);
- забезпечити громадянам можливість брати участь у прийнятті публічних та муніципальних рішень;
- публікувати звіти щодо діяльності зі зверненнями громадян;
- проводити соціологічні дослідження для задоволеності населення ступенем відкритості даних.

Згідно законодавства органи місцевого самоврядування зобов'язані публікувати наступну інформацію:

- 1) загальну інформацію про орган місцевого самоврядування;
- 2) інформацію про законодавчу та муніципальну діяльність;
- 3) інформацію про участь органу місцевого самоврядування у міжнародному співробітництві, в цільових та інших програмах;
- 4) інформацію про стан захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій; вжиті заходи для забезпечення їх безпеки, про можливість виникнення та існування надзвичайні ситуації, важливі прийоми та засоби захисту населення від них;
- 5) інформацію про результати перевірок;
- 6) тексти офіційних виступів та заяв керівників (заступників) органу місцевого самоврядування;

7) статистичну інформацію про діяльність органу місцевого самоврядування;

8) інформацію про кадрове забезпечення;

9) інформацію про роботу органу місцевого самоврядування щодо звернень громадян, організацій, громадських об'єднань, державних структур [5, 7, 12].

Існує проблема недостатнього використання існуючого потенціалу зв'язків з громадськістю на місцевому рівні. В основному, потенціал зв'язків із громадськістю органів місцевого самоврядування переважно реалізується шляхом виконання тільки інформаційних функцій. Навіть у випадках визнання необхідності побудови суспільного діалогу, місцева влада у більшості випадків застосовує жорстокий контроль з боку самої влади, а це негативно позначається іміджі. Проблема відсутності громадського діалогу обумовлена пасивністю як самих громадян, так і органів місцевого самоврядування.

Зазначений стан справ призводить до низької явки на муніципальні вибори, що порушує питання про їхню легітимність та негативно впливає на імідж органів місцевої влади.

Щоб функціонування PR-служби стало більш ефективним, органам місцевого самоврядування необхідно розробити дієві механізми формування каналів зворотного зв'язку. Це далеко не всі форми прояву соціальної активності, що пропонуються місцевою владою, можуть викликати реакцію у місцевого співтовариства. До найбільш ефективних механізмів відносять збори громадян та публічні слухання, опитування громадської думки.

Соціальну активність громадян потрібно мотивувати через гарантії результатів такої активності, прагнення допомогти громадянам у скрутних ситуаціях.

Для залучення представників місцевого співтовариства до процесу підготовки та прийняття публічних рішень доцільно вибудувати систему постійної політичної освіти населення. Перехід до симетричних двосторонніх комунікацій органів місцевої влади та громадян можливе тільки за умови

розвитку місцевого самоврядування, участі громадян у розробці та реалізації публічних рішень, децентралізації державної влади, наявності політичної волі в органах місцевої влади для активізації участі громадян у місцевому самоврядуванні.

Для реалізації залучення громадян до процесів прийняття публічних рішень необхідно створити умови щодо залучення членів місцевого співтовариства та максимально вільний доступ до ЗМІ. Найбільш важливим напрямом діяльності є особисті контакти з місцевою спільнотою. Також існує необхідність розробки стандартів комунікацій з населенням для підвищення ефективності спілкування.

Діяльність PR-служби спрямована на встановлення зв'язків із різними суб'єктами, що здійснюють свою діяльність в сфері публічної та місцевої влади. До найбільш результативних форм зворотного зв'язку належить організацію лекторіїв, семінарів для певних груп населення, проведення соціологічних опитувань, організацію «гарячих ліній» з використанням місцевих ЗМІ, телефонів приймальної організації, організацію безпосередніх контактів із лідерами різних груп населення, участь працівників PR-служби у конференціях, дискусіях політичних партій, громадських рухів тощо.

2. СУЧАСНИЙ СТАН ВЗАЄМОДІЇ ГОРОДОЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

2.1 Загальна характеристика діяльності Городоцької міської ради

Городоцька міська рада – це адміністративно-територіальна одиниця, орган місцевого самоврядування Хмельницької області [11]. Городоцька міська рада у своїй діяльності керується положеннями Конституції України, Статутом територіальної громади, Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", іншими нормативно-правовими актами щодо місцевого самоврядування. Статут Городоцької міської ради затверджений 18.08.2018 року.

Площа громади складає 775,6 км², населення громади – 35321 особа.

Контактні дані: адреса: 32000, Хмельницька обл., Хмельницький р-н, м.Городок, вул.Грушевського, буд.53, контактний телефон +38(096) 838 6597.

Місто Городок - адміністративний центр Городоцької міської громади, в склад ради увійшли 22 ради (розпорядження КМУ від 12 червня 2020 р.)

До складу Городоцької міської територіальної громади включено 48 населених пунктів - 47 сіл та 1 місто (відповідно до змін у адміністративно-територіальному устрої).

Також включені наступні громади: Городоцька, Бедриковецька, Варовецька, Великокарабчіївська, Купинська, Лісоводська, Лісогірська, Великояромирська, Жищинецька, Кремінянська, Кузьминська, Хмелівська, Немиринецька, Новопорічанська, Підлісноолексинецька, Пільноолексинецька, Радковицька, Новосвітська, Остапковецька, Скіпченська, Старопісочнянська, Чорниводська.

На сьогодні економіка Городоцької громади має аграрно-промислову спеціалізацію.

Промисловий комплекс Городоцької громади представлений підприємствами будівельної, лісопереробної, енергетичної та хімічної галузі.

Базовою основою економіки Городоцької громади виступає багатогалузеве сільське господарство, що спеціалізується на вирощуванні зернових та технічних культур.

В АПК Городоцької громади нараховується 15 великих агроформувань, які обробляють 29 600 га землі.

Земельні ресурси громади складають 63147,9 га: землі сільськогосподарського призначення – 52504,69 га; землі житлової забудови – 2274,67 га; землі лісогосподарського призначення – 6793,18 га; землі водного фонду – 559,60 га; землі промисловості, зв'язку, енергетики, оборони, транспорту та іншого призначення – 494,78 га; а також інші землі – 520,98 га.

Таблиця 2.1 – Інформація про підприємства та заклади, які знаходяться на території Городоцької міської громади станом на початок 2024 року

Суб'єкти господарювання	Кількість
Юридичні особи	48
Фізичні особи	886
Заклади громадського харчування	22
Суб'єкти господарювання у галузі торгівлі	192
Ринки	2
Аптеки	16
АЗС	4
Торгові центри	2
Заклади освіти	44
Заклади соціального захист	2
Заклади культури	54
Заклади спорту	2
Амбулаторії ЗПСМ	9
Лікарня	1
Фельдшерсько-акушерські пункти	27
Всього	1311

*Складено на основі звітної інформації Городоцької міської громади

В основному – це діяльність у сфері роздрібною торгівлі промисловими товарами, продуктами харчування, побутовою хімією тощо.

Транспортні зв'язки Городоцької міської територіальної громади здійснюються залізничним й автомобільним транспортом, громадський транспорт забезпечується автобусним сполученням.

Через Городоцьку міську громаду проходять маршрути, які здійснюють міжрегіональне перевезення пасажирів до Тернополя, Львова, Кам'янець-Подільського, Києва, Вінниці, Чернівець, Заліщиків, Івано-Франківська.

Таблиця 2.2 – Показники соціально-економічного розвитку Городоцької міської територіальної громади розвитку 2021-2023 роках

Найменування показника	Одиниця виміру	Роки			Зміна	
		2021	2022	2023	Абс.	Відн.
Чисельність постійного населення	осіб	35500	35700	36000	500	101,41
Обсяг реалізованої промислової продукції, товарів, послуг	тис.грн	143500	155900	179900	36400	125,37
Виробництво основних видів продукції рослинництва	тис.ц	3590	3650	3750	160	104,46
Зовнішня торгівля товарами	(тис.дол. США)	8250	8450	8750	500	106,06
Природний приріст (скорочення) населення	осіб	200	300	250	50	125,00
Кількість створених робочих місць	осіб	350	400	200	-150	57,14
Середньомісячна заробітна плата одного працівника	Грн	11200	12300	13100	1900	116,96

За допомогою рисунків представимо основні зміни в діяльності Городоцької міської (рисунки 2.1-2.4).

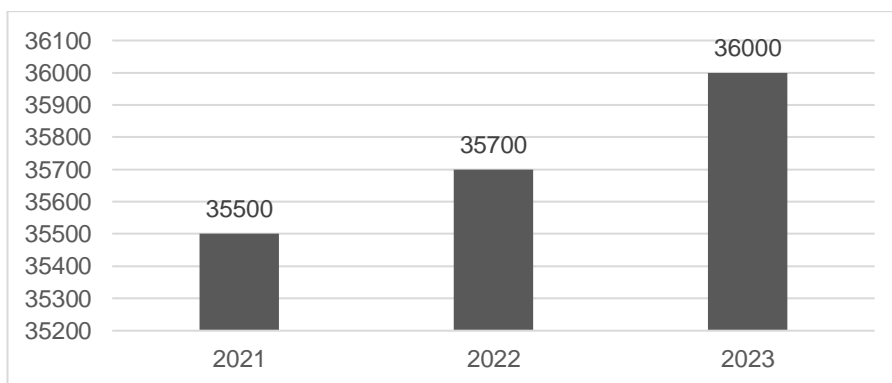

Рисунок 2.1 – Чисельність постійного населення, осіб

Бачимо, чисельність постійного населення протягом 2021-2023 рр. зросла на 500 осіб.

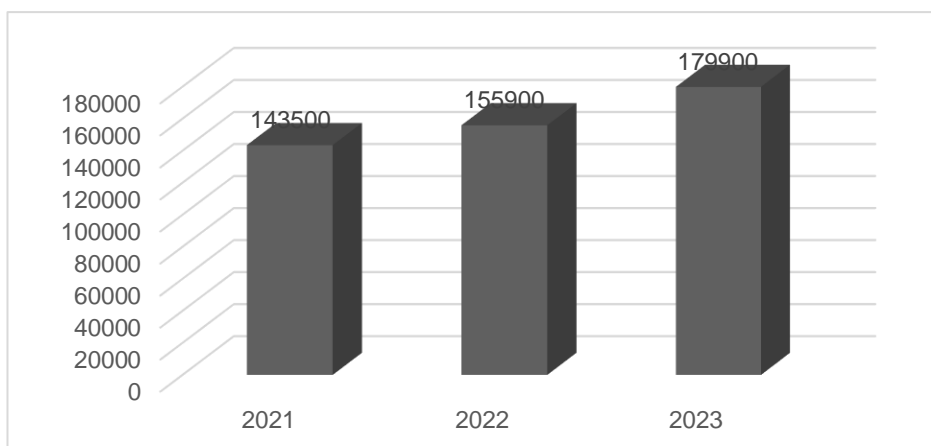

Рисунок 2.2 – Обсяг реалізованої промислової продукції, тис.грн.

З кожним роком собівартість реалізованої промислової продукції поступово зростає, протягом аналізованого періоду збільшилась на 36400 тис.грн.

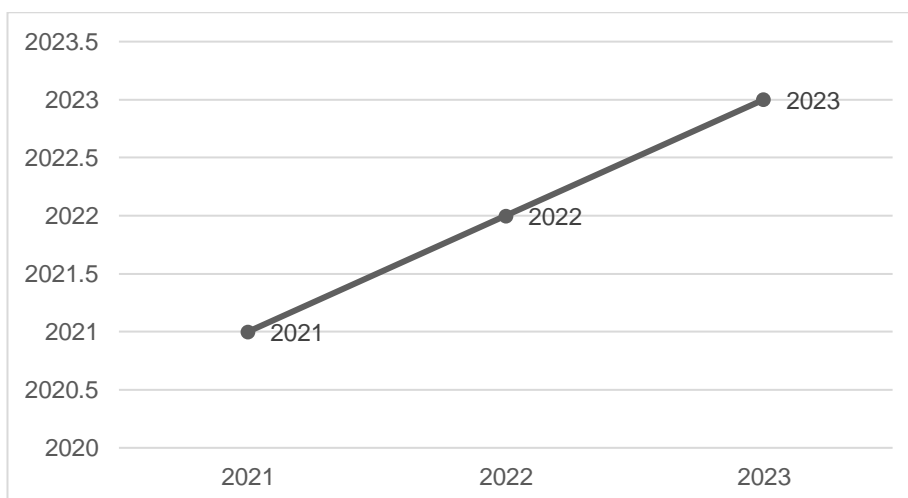

Рисунок 2.3 – Зовнішня торгівля товарами, тис.дол.США

Даний показник також зростає, що є досить позитивним явищем для Городоцької міської територіальної громади.

Згідно даних Городоцької філії Хмельницького центру зайнятості кількість безробітних, що зареєстровані, склала 689 осіб, з яких 162 особи працевлаштовано, а 663 – отримували виплати по безробіттю.

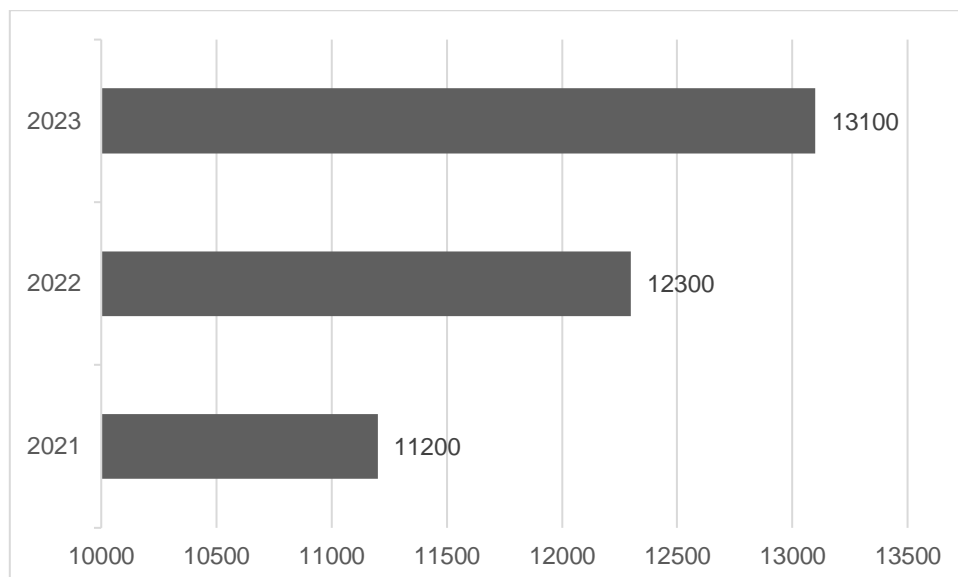

Рисунок 2.4 – Середньомісячна заробітна плата одного працівника, грн

Стимулюючі фактори у нарощуванні потенціалу Городоцької громади у 2021-2023 роках:

- відкриття нового заводу із переробки олійних культур, максимальною потужністю - 620 тис. тон соняшнику та 264 тис. тон сої на рік;

- реалізація масштабного проєкту — нове будівництво IQ офісу у м. Городок, за рахунок якого буде створено близько 500 нових робочих місць у галузі інформаційних технологій, що на сьогодні є найбільш перспективною і забезпечують значні надходження до бюджету;

- відкриття цеху з переробки молока і виготовлення молочної продукції в селищі Купин потужністю 1000 л/добу.

Обсяг бюджету Городоцької міської громади за 2021-2023 роки складав 287,9 млн.грн, 311,3 млн.грн та 329,6 млн.грн відповідно (рисунок 2.5). Середньорічний темп приросту надходжень та витрат складав 7,4 % (у співставних цінах).

Обсяг бюджету на 2021-2023 роки включає показники бюджету Городоцької громади за основними видами доходів, видатків і кредитування, фінансування, показники за бюджетними програмами, що забезпечують протягом кількох років виконання інвестиційних проєктів.

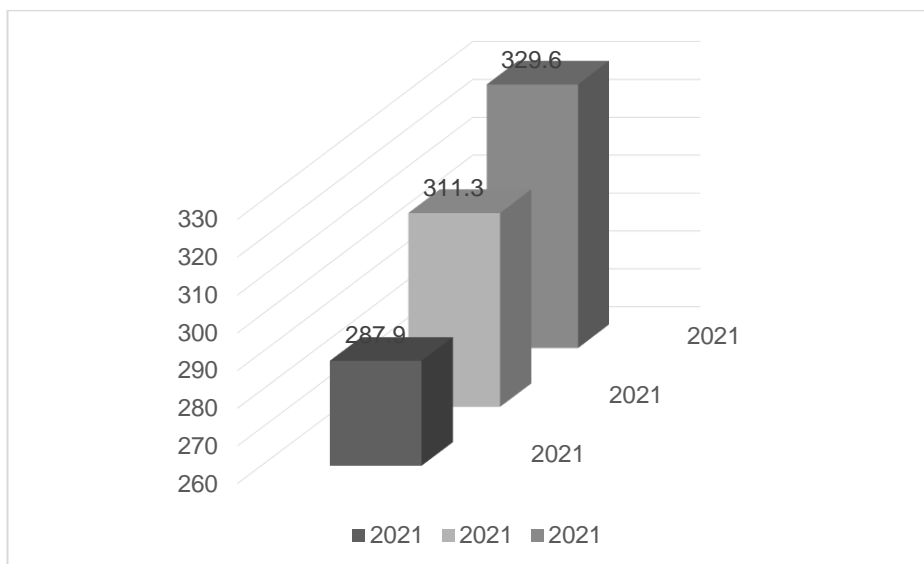

Рисунок 2.5 – Обсяг бюджету Городоцької міської громади за 2021-2023, млн.грн

Обсяг дохідної частини бюджету Городоцької міської територіальної громади складає:

- 2021 рік в сумі 287869,6 тис.грн;
- 2022 рік -312162,2 тис.грн.;
- 2024 рік -338459,7 тис.грн.,

Таблиця 2.3 – Обсяг дохідної частини бюджету Городоцької міської територіальної громади, тис.грн.

Стаття	Роки		
	2021	2022	2023
Доходи загального фонду бюджету, в т.ч.:	164928,7	174475,0	181450,1
- Податкові надходження	163128,0	172528,5	179362,1
- Неподаткові надходження	1800,7	1946,5	2088,1
Доходи спеціального фонду бюджету, в т.ч.:	2180,2	2330,4	2455,5
- Податкові надходження	82	86,3	90,7
- Власні надходження бюджетних установ	2098,2	2244,1	2364,8
- Офіційні трансферти	120660,6	133356,2	144553,8
Трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам	115552,6	128004,2	139002,1
Інша субвенція з бюджету Сатанівської селищної громади	1225,6	1289,5	1350,1

Темпи приросту податку на доходи фізичних осіб склали у 2021 році на рівні 6,8%, у 2022 році - на 7,9% та у 2021 році - на 5,2%. Надходження за даним

податком становили 102120,2 тис.грн, 109724,9 тис.грн, 115159,8 тис.грн відповідно.

2.2 Аналіз системи управління Городоцької міської ради

Структура Городоцької міської територіальної громади наведена у Додатку Б.

Апарат управління Городоцької міської ради представлено на рисунку 2.6.

Рисунок 2.6 – Апарат управління Городоцької міської ради

Міський голова взаємодіє з:

- Центрально-Західним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції;
- Городоцькою місцевою прокуратурою;
- 39 державною пожежно-рятувальною частиною у Хмельницькій області;
- ВПД №1 Хмельницького районного управління НПУ в Хмельницькій області;

- Городоцьким районним територіальним центром комплектування і соціальної підтримки;
- Хмельницьким обласним центром екстреної медичної допомоги;
- Городоцьким районним сектором філії ДУ «Центр пробації» у Хмельницькій області;
- Городоцьким районним управлінням ГУ Державної продовольчо-споживчої служби в Хмельницькій області.

Секретар Городоцької міської ради спрямовує та координує роботу:

- постійних комісій міської ради;
- депутатського корпусу;
- відділу освіти, молоді та спорту;
- Служби у справах дітей;
- Відділу культури, національностей, релігій та туризму;
- Комунальної установи "Центр професійного розвитку педагогічних працівників Городоцької міської ради".

Перший заступник міського голови координує діяльність постійної комісії з питань бюджету та фінансів, постійної депутатської комісії з питань планування СЕР та інвестицій, постійної комісії з питань земельних відносин, планування території, природокористування, охорони пам'яток, історичного середовища будівництва, архітектури та благоустрою.

Перший заступник спрямовує і координує роботу:

- Відділу економічного розвитку та інвестицій;
- Відділу організації надання адміністративних послуг (ЦНАП);
- Відділу бухгалтерського обліку та матеріального забезпечення;
- Фінансового відділу;
- Відділу агропромислового розвитку та земельних відносин (;
- КП Городоцької міської ради «Городоцьке бюро технічної інвентаризації»;
- КП Городоцької міської ради «Друкарня».

Заступник 1 міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради координує діяльність депутатської комісії з питань природокористування, планування території, земельних відносин, будівництва, охорони пам'яток, історичного середовища архітектури та благоустрою.

Заступник 1 міського голови спрямовує та координує роботу:

- Відділу юридично – кадрової роботи;
- Відділу агропромислового розвитку та земельних відносин;
- Городоцького міського центру фізичного здоров'я;
- Відділ з питань цивільного захисту населення;
- КП «Городоцький центр первинної медико-санітарної допомоги»;
- КП «Городоцька багатопрофільна лікарня»;
- КП аптека «Городоцька»;
- ГФ з охорони громадського порядку на території м. Городок.

Заступник 2 міського голови координує діяльність депутатської комісії з питань житлово–комунального господарства, комунальної власності, енергозбереження та транспорту.

Спрямовує і координує роботу:

- Відділу житлово-комунального господарства, інфраструктури та благоустрою;
- Відділу містобудування та архітектури;
- Відділу комунального майна;
- КП «Городоккомунсервіс» Городоцької міської ради;
- КП «Госпрозрахункове виробниче архітектурно-планувальне бюро» Городоцької міської ради.

Керуюча справами (секретар) виконавчого комітету спрямовує та координує роботу: загального відділу; персоналу; відділу соціального захисту населення; служби у справах дітей; відділу організаційної роботи, внутрішньої політики і зв'язків із громадськістю; КУ «Центр надання соціальних послуг Городоцької міської ради»; КУ Городоцької міської ради «Городоцький трудовий

архів»; Городоцька районна рада організації ветеранів України; Городоцького районного центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю.

На підставі проведеного дослідження визначимо основні чинники, що впливають на діяльність Городоцької територіальної громади.

Таблиця 2.4 – Фактори для SWOT - аналізу Городоцької громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Позитивна демографічна ситуація в громаді 2. Зручне географічне розташування 3. На території громади розвинена мережа дорожньої та технічної інфраструктури 4. Велика кількість туристичних та природніх переваг на території громади 5. Містобудівна документація розроблена для більшості населених пунктів громади 6. Розвинута сфера закладів торгівлі та харчування 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нерозвинута інфраструктура послуг 2. Низький рівень громадської активності 3. Незадовільна якість дорожнього покриття в частині населених пунктів громади 4. Недостатня кількість об'єктів спортивної інфраструктури 5. Відсутність належної системи поводження з безхатніми тваринами; 6. Очисні споруди потребують модернізації; 7. Відсутність системи сортування сміття в громаді 8. Низька підприємницька активність мешканців в порівнянні з міськими ОТГ
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Продовження реформ в державі 2. Підвищення інвестиційної привабливості країни і регіону 3. Підвищення популярності туризму 4. Реалізація проєктів міжмуніципального характеру 5. Участь у національних та регіональних програмах, програмах міжнародної технічної допомоги 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Політична ситуація 2. Нестабільність національної валюти 3. Виїзд працездатного населення за межі Городоцької громади та за кордон; 4. Зміни клімату 5. Зменшення запасів ґрунтових і підземних вод

Зазначені чинники можуть бути використані для визначення стратегічної позиції Городоцької громади.

2.3 Оцінка ефективності взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю

Основною метою діяльності Городоцької міської територіальної громади відділу зв'язків із громадськістю є формування прозорих та відкритих взаємин із громадськими організаціями, населенням, політичними партіями, засобами масової інформації, комерційними й іншими організаціями на території громади, підвищення довіри до органів влади, що мають забезпечити реалізацію їх конституційних прав.

Важливими завданнями політики у сфері зв'язків із громадськістю, що проводиться керівництвом Городоцької міської територіальної громади, є:

- підвищення рівня поінформованості населення та інтересу до діяльності громади;
- забезпечення відкритості органів місцевого самоврядування для громадських, політичних та інших організацій, а також мешканців;
- нівелювання та усунення конфліктних ситуацій, що пов'язані з прийнятими рішеннями;
- створення стійких контактів та зв'язків міської ради з усіма громадсько-політичними організаціями та ЗМІ, які здатні впливати перебіг управління та мобілізувати громадян;
- формування позитивного іміджу Городоцької міської громади у зв'язках із громадськістю, яка покликана забезпечувати законні права населення.

Взаємодія Городоцької міської територіальної громади здійснюється у наступних формах (рисунок 2.7).

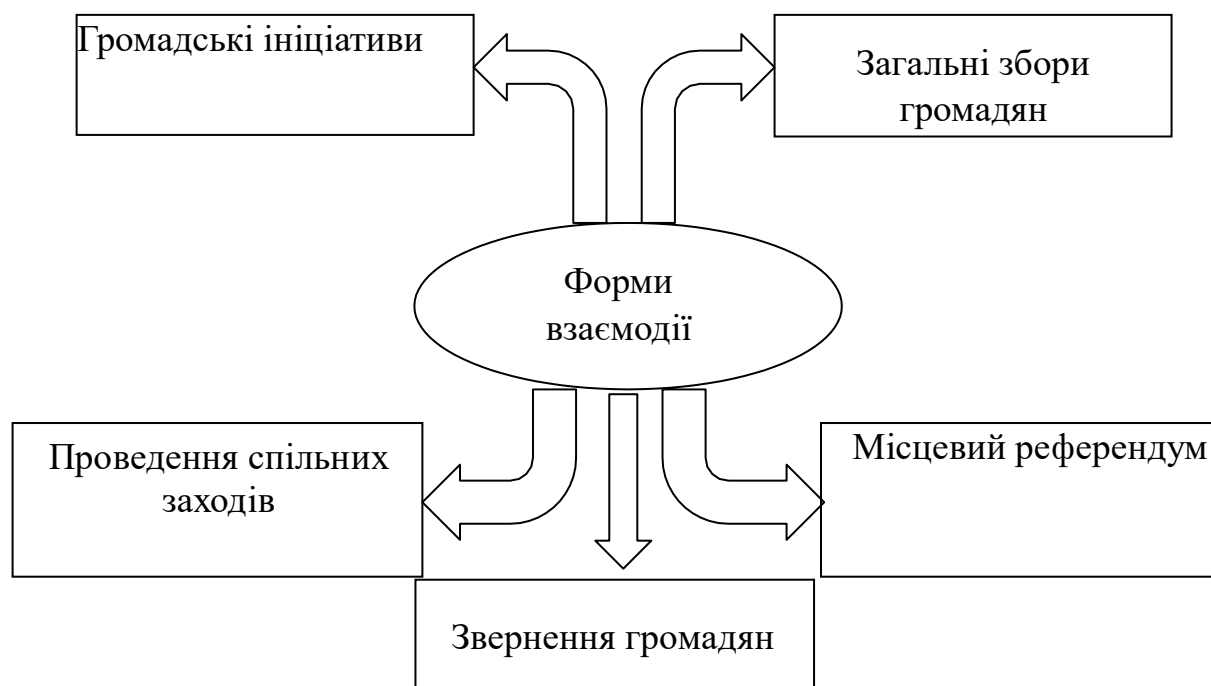

Рисунок 2.7 - Форми взаємодії Городоцької міської територіальної громади із громадськістю

Розвиток та впровадження мережевих технологій у всіх сферах суспільного життя стало однією з головної тенденції, тому офіційні сайти державних структур є основним джерелом отримання інформації про місцеву владу, засоби комунікації з нею. При розробці сайту особливу увагу приділяють його головній сторінці. При цьому важливий не тільки зовнішній вигляд, а більше зручність переходу в інші закладки, що дозволяє користувачам швидко шукати інформацію, яка цікавить.

Городоцька міська територіальна громада на вимогу Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про порядок висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», законів України «Про інформацію» на підставі Рішення Городоцької місцевої ради «Про створення та функціонування офіційного веб-сайту» від 15 травня 2019 року створила веб-сайт Городоцької міської ради (Офіційна сторінка <https://gorodocka-gromada.gov.ua/>).

Рисунок 2.8 – Сайт Городоцької територіальної громади

З рисунку 2.8 можна побачити, що сайт є працюючим, має гарний дизайн та зручну навігацію. Має такі основні вкладки: головна; Виконавчий комітет; Депутатський корпус; Паспорт громади; Офіційні документи; Економіка; Фінанси; Охорона здоров'я; Освіта; Звернення громадян; Інклюзивно-ресурсний центр; Культура; Старостинські округи; Соціальний захист; Цивільний захист; Мобілізаційна робота; Запобігання домашньому насильству; ЖКГ інфраструктура та благоустрій; ЦНАП; Містобудування та архітектура; Місцеві податки і збори; Громадський бюджет; Агропромисловий розвиток; Державні установи та організації; Молодіжна політика; Громадські слухання; Комунальні установи та підприємства міської ради; Колективні договори; Публічна інформація; Запобігання корупції; Захист прав споживачів; Екологія і благоустрій; Регуляторна політика; Бюджетна політика; Фінансова звітність; Архів [11].

У вкладці звернення громадян наведено: аналітична довідка про підсумки роботи із зверненнями громадян; графіки особистого прийому громадян; узагальнені дані про звернення громадян, які надійшли до міської ради, а також зразки заяв [11].

Аналіз діяльності PR-служби Городоцької міської ради включає збирання інформації з цілого ряду параметрів:

- система розсилки прес-релізів;
- кількість і якість підготовлених інформаційних матеріалів;
- кількість проведених прес-конференцій, спеціальних заходів;
- співвідношення кількості опублікованих прес-релізів до кількості надрукованих у ЗМІ;
- кількість проведених заходів;
- рівень підготовки аналітичної та прогностичної інформації щодо стану суспільної думки.

Ефективність діяльності PR-служби Городоцької міської ради залежить від вихідних підходів до організації:

- структурна організація PR-служби, її відповідність функцій зв'язків з громадськістю;
- структурний стан служби зв'язків з громадськістю у системі органів місцевого самоврядування;
- механізм взаємодії служби зв'язків з громадськістю з іншими підрозділами щодо подачі інформації. Зазначений блок показників характеризується єдиним параметром - організаційно-структурна відповідність служби зв'язків з громадськістю органу місцевого самоврядування та виконання основних функцій.

3. ВОСКОНАЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ ГОРОДОЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

3.1 Основні напрями оптимізації взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю

Участь громадян у формуванні та реалізації прав щодо вирішення питань місцевого значення залежить від їхньої поінформованості. Виходячи з цього, ефективна модель взаємодії органу місцевого самоврядування з громадянами потребує забезпечення інформаційної відкритості та гласності з боку місцевих органів влади, своєчасного інформування про підготовку суспільно важливих рішень.

Основними інструментами взаємодії прес-служби Городоцької міської ради із громадськістю можуть бути: прес-реліз; анонс; брифінг; прес-конференція; пакети для преси чи медіа-комплекти; інтерв'ю; виставки газетні реклами та вкладки, газетні статті; підготовка буклетів та брошур; громадські дорадчі комітети; опитування громадської думки та громадські слухання.

Практика свідчить що позитивні результати досягаються шляхом безпосереднього спілкування посадових осіб Городоцької міської ради з громадянами в установах або по телефону. З цією метою доцільно активізувати використання гарячої лінії для прийому громадян, вирішення нагальних запитів.

Наступною проблемою є постановка цілей і завдань діяльності у зв'язках із громадськістю Городоцької міської ради. Для цього було проведено опитування (Додаток В).

В ході проведеного опитування було проведено дослідження щодо виявлення довіри громади відносно діяльності Городоцької міської ради.

За результатами відповідей респондентів, що приймали участь в соціологічному опитування, відповідності до відповідей на питання «Як Ви

ставитесь до діяльності Городоцької міської ради?», побудовано матрицю сприйняття територіальною громадою діяльності Городоцької міської ради. Результати умовно поділено на чотири групи:

I-а група – достатньо висока оцінка діяльності Городоцької міської ради міської ради (позитивна оцінка);

II-а група – добра оцінка діяльності (питома вага позитивного оцінювання значно перевищує негативні оцінки);

III-а група - задовільна оцінка діяльності Городоцької міської ради міської ради (достатньо висока питома вага негативних);

IV-а група – незадовільна оцінка (питома вага негативних оцінок перевищує позитивні).

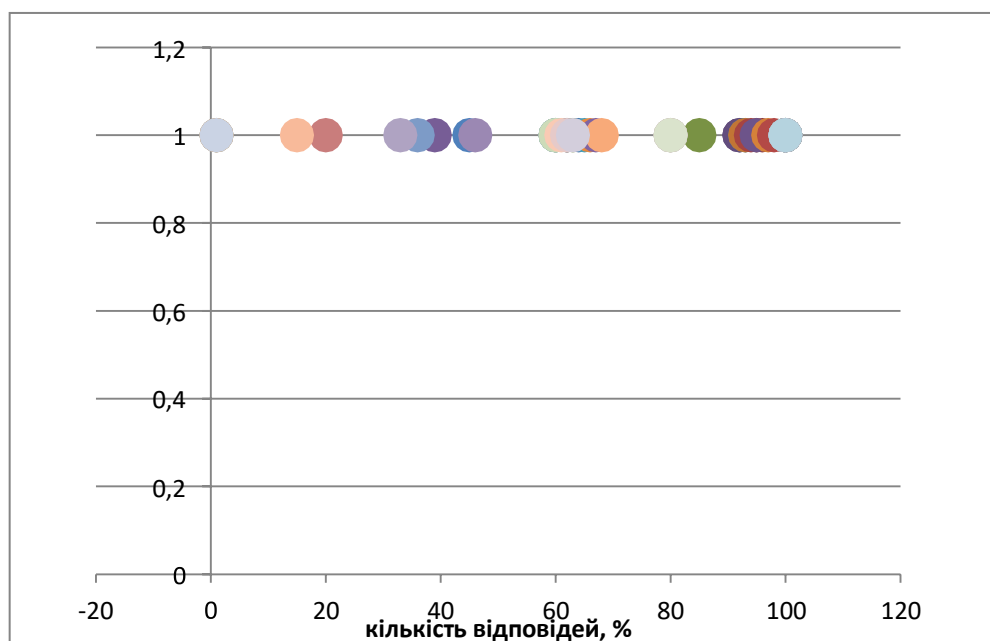

Рисунок 3.1 - Результати опитування громадян Городоцької міської ради

Можна зробити такі висновки:

I-а група – достатньо високо оцінили роботу Городоцької міської ради - 53 %;

II-а група – на оцінку «добре» роботу Городоцької міської ради оцінили на 29 %;

III-а група – на оцінку «задовільно» роботу Городоцької міської ради

оцінили 12 %;

IV-а група - на оцінку «незадовільно» роботу Городоцької міської ради оцінили 6 %.

Більшість опитуваних позитивно оцінюють діяльність Городоцької міської ради, але є й незадоволені громадяни. Незадоволеність виникала внаслідок недостатньої інформованості населення, відсутності інформації через ЗМІ.

Через наявність негативних відповідей серед опитуваних, керівництву територіальної громади доцільно задуматися над підтримкою власного позитивного іміджу. Керівництву доцільно масово залучати населення громади до стратегічного планування та розвитку міста. Передбачити можливість формування відповідних фокус груп, в склад яких будуть входити ті громадяни, які мають намір та бажання приймати участь у розробці пріоритетних проектів.

При формуванні фокус-груп керівництву Городоцької міської ради необхідно звернути увагу на можливість існування різноманітності інтересів та їх суперечливість. Зважаючи на це, керівництву Городоцької міської ради потрібно детальніше вивчати та аналізувати інформацію, що надається громадянам, для пошуку компромісу та вибору найкращого рішення. Отже, коли зрозумілі та враховані інтереси всіх зацікавлених сторін, можна знайти найкращий варіант. Також відкритість, прозорість, зрозумілість та відповідальність органів місцевого самоврядування є основою, на якій будуються ефективні взаємовідносини із громадою.

Доцільно запропонувати керівництву Городоцької міської ради використовувати діагностичну методику CLEAR, розроблений Європейським комітетом з питань місцевої й регіональної демократії. Тракткування «CLEAR» є аббревіатурою п'яти основних дієслів: Можуть/ Бажають/ Вповноважені/ Запрошені/ Відчувають [14].

Даний інструментарій базується на вираховуванні основних факторів, що впливають на активність громади:

Можуть (Can do) - громадяни можуть залучатися за наявності бажання активної часті у розробці муніципальних рішень, що стосуються соціально-

економічного життя громади.

Бажають (Like to) – громадяни бажають долучитися до обговорення, оскільки відчують приналежність до місцевої громади.

Уповноважені (Enabled to) – громадяни отримали певні можливості залучення.

Запрошені (Asked to) – ті громадяни, що можуть бути залучені до участі офіційними органами місцевої влади.

Відчують (Responded to) – громадяни, які від участі відчують зворотній зв'язок.

З урахуванням цих п'яти факторів та з використання методології застосування діагностичного інструменту розроблено опитувальник CLEAR, що надасть можливість керівництву Городоцької міської ради визначати сильні та слабкі сторони залучення територіальної громади до процесів формування соціально-економічного життя, а також знайти найбільш ефективні форми залучення та активізації громадян.

Городоцькій міській раді, для встановлення успішної взаємодії з населенням, необхідно регулярно виявляти потреби та інтереси громади. Необхідно організувати та проводити вступний моніторинг для оцінювання суспільно-політичного процесу, проводити його на регулярній основі. Такий моніторинг складається з кількох етапів (рисунок 3.2).

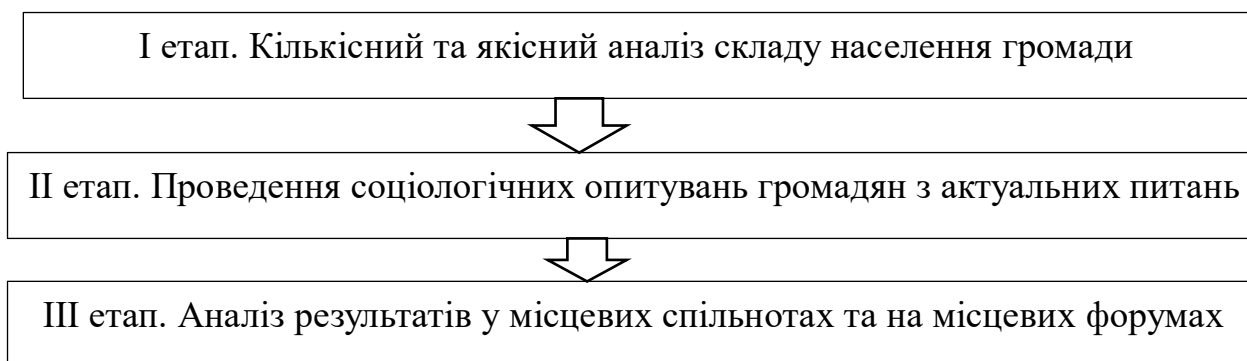

Рисунок 3.2 - Етапи проведення вступного моніторингу суспільно- політичних процесів на базі Городоцької міської ради

Для успішного виконання запропонованих рекомендацій Городоцькій міській раді доцільно залучати мешканців громади на офіційний сайт, регулярно інформувати про майбутні заходи, сприяти зростанню популярності. Для цього Городоцькій міській раді необхідно розміщувати інформацію щодо діяльності та можливості приймати участь мешканцями громади оголошень на рекламних щитах та стендах, на вуличних плакатах, у приміщеннях бюджетних та державних організацій.

3.2 Моделі взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю для удосконалення формування зв'язків із громадськістю

Робота PR-служби повинна бути спрямована на організацію діяльності органу місцевого самоврядування та посадових осіб так, щоб вона забезпечувала прозорість, відкритість для громадян та їх об'єднань, роз'яснення мотивів прийняття рішень, забезпечувала співробітництво, доведення до громадськості стратегічного курсу, основних положень соціальної та економічної політики тощо.

Практичними формами досягнення зазначених цілей для Городоцької міської ради можуть бути:

- взаємодія із засобами масової інформації;
- аналіз суспільної реакції на прийнятті публічні рішення або рішення, що плануються до прийняття, на дії органів місцевого самоврядування та посадових осіб;
- участь у спільних справах, спільні дії щодо реалізації колективних інтересів та потреб громадян ;
- ведення та вирішення справ за зверненнями громадян до Городоцької міської ради.

Пропонується розглядати такі моделі взаємодії органів місцевого самоврядування із громадськістю:

Перша модель орієнтована на інформування громадськості про діяльність органів місцевого самоврядування. Це завдання виконують відділи зв'язків із засобами масової інформації, прес-служби, громадські організації та політичні партії.

Інформація, що розповсюджується зазначеними підрозділами, носить суто односторонній характер, вона дозується для створення позитивного іміджу представників органів місцевої влади з використанням пропагандистських методів. Це модель отримала назву «асиметрична» модель, так як тут відсутня наявність зворотно-поступальної реакції громади. Однобічність інформаційного потоку не дає можливості у повній мірі виконувати цю функцію, не виправдовує демократичних очікувань населення [10].

Друга модель включає використання не тільки відомих пропагандистських методів і прийомів з метою поширення позитивної інформації про діяльність, але й спеціальні технології, що здатні переконувати ту частину населення, на яку орієнтуються в даний момент.

Це модель отримала назву «двосторонньо асиметрична», оскільки до уваги приймається реакція тільки тієї частини населення громади, на яку орієнтуються в даний момент [13].

Третя модель служить для своєчасного запобігання конфліктним ситуаціям, координації своєї діяльності відповідно до суспільних інтересів, а не тільки регулярне інформування з метою покращення взаєморозуміння між ними та громадськістю. Це модель отримала назву «двосторонньо симетричною», так як у ній використовуються засоби, що дозволяють з більшою точністю відповідати інтересам сучасного суспільства.

Її можна вважати більш етичнішою, тому що, коли влада не побоюється звинувачень у некомпетентності або неефективності, а коли влада стійка і відкрита для громадського діалогу, тоді коли вона, якщо не цілком виправдовує

санкціоновану виборами довіру населення, але й цілком може користуватися нею, спиратися на неї.

Це найбільш оптимальна, найбільш ефективніша модель організації прес-служби Городоцької міської ради.

Організація внутрішньої PR-служби є найбільш складною ділянкою роботи інформаційної служби Городоцької міської ради, також є проблема слабкої організаційної культури.

Місцевим органам влади необхідні злагоджені внутрішньо-корпоративні зусилля, а саме, координація діяльності служби зв'язків із громадськістю з діяльністю всіх структурних підрозділів. Діяльність працівників інформаційної служби Городоцької міської ради повинна включати в себе як організацію внутрішнього PR, а також організацію системи заходів для формування позитивного іміджу влади, орієнтованої на зовнішню аудиторію.

Отже, підведемо підсумки щодо основних рекомендацій з покращенням зв'язків з громадськістю в Городоцькій міській раді у вигляді таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Рекомендації щодо покращення зв'язків з громадськістю в Городоцькій міській раді

Назва заходу	Короткий зміст	Прогнозований результат
Основні напрями оптимізації взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю	Розробка плану вдосконалення роботи з громадськістю, проведення опитування мешканців громади	Забезпечення гласності та відкритості у роботі органів місцевого самоврядування
Моделі взаємодії Городоцької міської ради з громадськістю для удосконалення формування зв'язків із громадськістю	Формування сприятливого іміджу органів місцевого самоврядування та посадових осіб	Вдосконалення діяльності органу місцевої влади

ВИСНОВКИ

В ході проведеного дослідження встановлено, що відсутня єдина думка щодо тлумачення дефініції «зв'язки із громадськістю». Поняття «зв'язки з громадськістю» (англ. public relation) має досить багато різноманітних інтерпретацій: «public relations», «зв'язки із громадськістю», «громадські зв'язки», «менеджмент комунікацій», «комунікації із громадськістю», «PR-комунікації».

Зв'язки із громадськістю у системі державного управління – цілеспрямована взаємодія структур державного апарату (установ, органів, організацій) із громадськими інститутами та громадянами, які визначають як реалізовану інформаційно-комунікативну функцію публічної управління та влади, яка дозволяє оцінювати відносини різноманітних груп громадськості до владних рішень та дій, співвідносити реалізовані програми з суспільними інтересами, підтримки прийняття та виконання відповідних заходів, ідентифікувати реально проведену політику, формувати масові уявлення з державних проблем для набуття суспільного розуміння.

PR-служби органи державної влади наділені широким колом повноважень і функцій. Ця діяльність сприяє конструктивному діалогу суспільства та влади. Саме тому у взаємодії необхідно більш активно застосовувати технологічні можливості PR-служб. Також у діяльності PR-служб має бути не тільки пропаганда успіхів владних структур. Такий підхід дозволить зміцнити довіру населення до органів державної влади.

Городоцька міська рада – це адміністративно-територіальна одиниця, орган місцевого самоврядування Хмельницької області [11]. Городоцька міська рада у своїй діяльності керується положеннями Конституції України, Статутом територіальної громади, Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", іншими нормативно-правовими актами щодо місцевого самоврядування. Статут Городоцької міської ради затверджений 18.08.2018 року.

До складу Городоцької міської територіальної громади включено 48 населених пунктів - 47 сіл та 1 місто (відповідно до змін у адміністративно-територіальному устрої).

Стимулюючі фактори у нарощуванні потенціалу Городоцької громади у 2021-2023 роках:

- відкриття нового заводу із переробки олійних культур, максимальною потужністю - 620 тис. тон соняшнику та 264 тис. тон сої на рік;

- реалізація масштабного проєкту — нове будівництво IQ офісу у м. Городок, за рахунок якого буде створено близько 500 нових робочих місць у галузі інформаційних технологій, що на сьогодні є найбільш перспективною і забезпечують значні надходження до бюджету;

- відкриття цеху з переробки молока і виготовлення молочної продукції в селищі Купин потужністю 1000 л/добу.

Обсяг бюджету Городоцької міської громади за 2021-2023 роки складав 287,9 млн.грн, 311,3 млн.грн та 329,6 млн.грн відповідно (рисунок 2.5). Середньорічний темп приросту надходжень та витрат складав 7,4 % (у співставних цінах).

Обсяг бюджету на 2021-2023 роки включає показники бюджету Городоцької громади за основними видами доходів, видатків і кредитування, фінансування, показники за бюджетними програмами, що забезпечують протягом кількох років виконання інвестиційних проєктів.

Городоцька міська територіальна громада на вимогу Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про порядок висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», законів України «Про інформацію» на підставі Рішення Городоцької місцевої ради «Про створення та функціонування офіційного веб-сайту» від 15 травня 2019 року створила веб-сайт Городоцької міської ради

У вкладці звернення громадян наведено: аналітична довідка про підсумки роботи із зверненнями громадян; графіки особистого прийому громадян;

узагальнені дані про звернення громадян, які надійшли до міської ради, а також зразки заяв.

Рекомендації щодо покращення зв'язків з громадськістю в Городоцькій міській раді: Розробка плану вдосконалення роботи з громадськістю, проведення опитування мешканців громади; формування сприятливого іміджу органів місцевого самоврядування та посадових осіб.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Агафонова Н.О. Сутність зв'язків з громадськістю в системі публічного управління// Публічне управління та регіональний розвиток. – 2018. – № 1. – С.10-31
2. Алексєєв В.М., Липовська Н.А. Взаємовідносини держави та суспільства: нач. посібник.- Дніпро: ГРАНІ, 2019. – 172с
3. Висоцька С.М. Удосконалення діалогу органів влади і громадськості на регіональному рівні// Державне управління: теорія та практика. – 2015. – № 2. – С.17-21.
4. Взаємодія органів державної влади та громадянського суспільства : навч. посіб.; за наук. ред. Ю. П. Сурміна, А. М. Михненко ; авт. кол. : Ю. П. Сурмін [та ін.]. – Київ :НАДУ, 2015. – 388 с
5. Гуріна Л. Зв'язки із громадськістю в органах державної влади// Зб.наук.праць Національний університет «Острозька академія», 2015 – 281с.
6. Демида І. Взаємовідносини держави та громадського суспільства в зарубіжних країнах: досвід для України. Забезпечення конструктивного діалогу між владою та суспільством : матеріали наук.-практ. конф., м. Одеса, 28 квіт. 2016 р. Одеса. – ОРІДУ НАДУ, 2016. – С. 53–73.
7. Драгомирецька Н. Комунікативна діяльність в публічному управлінні: зарубіжна практика. Забезпечення конструктивного діалогу між владою та суспільством: матеріали наук.-практ. конф., м. Одеса, 28 квіт. 2016 р. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2016. – С. 23–27.
8. Дяченко М.І., Коваленко Г.О. Взаємодія органів місцевого самоврядування та органів державної влади з громадськістю регіону. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 3. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/37.pdf
9. Єфанова Н.Є. Аналіз нормативно-правового забезпечення у сфері інформаційно-комунікаційної інфраструктури в Україні. Державне управління: теорія та практика. –2018. – № 1. – С.117-124

10. Заєць О.М. Теоретичні основи дослідження зв'язків з громадськістю як інструменту взаємодії політичних суб'єктів України// Молодий вчений. – 2017. – №12(52). – С. 130-132

11. Офіційний сайт Городоцької міської ради [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://gorodocka-gromada.gov.ua/pro-nas-08-21-01-01-11-2022/>

12. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23 вересня 1997 року № 539/97-ВР

13. Збірник звітів за результатами оцінки діяльності органів виконавчої влади за напрямком «взаємодія з громадськістю». – К.: БФ “Творчий центр ТЦК”, 2018. – 72 с.

14. Зяйлик М.Ф. Роль та значення функцій зв'язків із громадськістю у системі публічного управління. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/32396/2/monograph_PU_2020_TNTU_Ziailyk_M-The_role_and_value_of_public_33-49.pdf

15. Карий О.І., Панас Я.В. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування Асоціація міст України – К.: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 176 с.

16. Киричок А.П. Дефініція поняття паблік рілейшенз та зв'язки із громадськістю яксоціальний інститут. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/330778349_Definicia_ponata_pablik_rilejsnz_ta_zv%27azki_z_gromadskistu_ak_socialnij_institut

17. Кравцова З.С. Окремі аспекти взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства. Юридичний науковий електронний журнал. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/2_2021/11.pdf

18. Купріянов Д.В. Удосконалення зв'язків органів державного управління та місцевого самоврядування з громадськістю. Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації: Матеріали 9-ї Наук.- практ.

Інтернет-конф. – Дніпро, 20-21.11.2021: тези доповідей (Том 2). – Дніпро: Поліграфічний відділ ДДАЕУ, 2021. – С. 62-63

19. Купріянов Д.В. Взаємодія з громадськістю – основа ефективного публічного управління. Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: матеріали XII Міжнарод. Науково-практичної інтернет-конференції 28-29 жовтня 2021р. – Том 2. – Дніпро: Видавничо-поліграфічний центр «Гарант СВ», 2021. – С. 95-96-118.

20. Ладиченко В. Проблеми взаємодії держави і громадянського суспільства. Публічне право. – 2016. – № 4. – С. 18 – 25.

21. Литвинова Л.В. Соціально-психологічний вимір побудови комунікацій державних службовців з громадськістю. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej17/PDF/24.pdf>

22. Малаш С.М. Проблематика взаємовідносин між органами виконавчої влади та громадськістю. Державне управління: теорія та розвиток. – 2017. – № 9. – С.21-27.

23. Малик Я. До питання про взаємодію органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні. Ефективність державного управління: Зб.наук.пр. – Вип. 43. 2015. – С.295-361

24. Михайловська О. В. Деякі аспекти комунікативної взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості. Науковий вісник Полісся. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – № 1 (5). — 136 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Програма розвитку з питань вдосконалення управління персоналом та підвищення кваліфікації працівників Судилківської сільської ради.

ВСТУП

Ефективність державної кадрової політики визначається не лише рівнем компетентності державних службовців, але й їхньою спроможністю вирішувати найважливіші завдання у різних сферах життя суспільства. Особливе значення має кадрова політика на рівні місцевого самоврядування, де дії посадових осіб безпосередньо впливають на соціальний, економічний та культурний розвиток територій. Від високого професіоналізму та адаптивності місцевих кадрів залежить стабільність та успішність діяльності органів місцевого самоврядування.

Ключовим аспектом вдосконалення кадрової політики сільської ради є розвиток системи постійного професійного навчання та адаптації персоналу. Створення високопрофесійного "кадрового ядра", а також залучення молодих та кваліфікованих фахівців є важливими напрямками роботи. Тільки об'єднана та ефективна команда співробітників може успішно впоратися з викликами, що стоять перед місцевим самоврядуванням у сучасному світі.

Мета Програми

Розроблена програма розвитку управління персоналом в Судилківській сільській раді на період 2024-2026 років має на меті:

1. Покращення кадрового потенціалу сільської ради.
2. Створення умов для вдосконалення служби в ОМС, дотримуючись принципів демократії та ефективного управління.
3. Забезпечення сільської ради висококваліфікованими працівниками, що здатні компетентно та відповідально виконувати управлінські обов'язки.

4. Розробка ефективної системи управління знаннями та професійного розвитку кадрів.
5. Забезпечення доступного та безперервного навчання персоналу на протязі всієї трудової кар'єри.
6. Оцінка результатів навчання відповідно до встановлених стандартів якості підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації.
7. Орієнтація навчальних програм на розвиток професійної компетентності службовців та конкретні потреби сільської ради.

Основні напрями реалізації Програми

Стратегічні напрями втілення Програми включають:

1. Забезпечення нейтральності в політичних питаннях у роботі органів місцевого самоврядування шляхом чіткого розмежування політичних та адміністративних позицій.
2. Гарантування рівних можливостей для усіх громадян у вступі до служби в органах місцевого самоврядування.
3. Підвищення ефективності управління людськими ресурсами у місцевому самоврядуванні, спираючись на оцінку знань, навичок, та особистісних якостей посадових осіб, що дозволяє максимально використовувати їх професійний потенціал.
4. Забезпечення постійного підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування для забезпечення високого рівня професійної компетентності та відповідності сучасним вимогам управління.

Основні завдання Програми

Для досягнення поставленої мети програми необхідно вирішити низку складних завдань, а саме:

1. Підвищення ефективності діяльності ОМС за допомогою впровадження ефективних стратегій та методів управління.
2. Збільшення престижу служби в ОМС та авторитету посадових осіб шляхом створення умов для професійного та особистісного розвитку кожного працівника.
3. Проведення структурної перебудови виконавчих органів сільської ради для покращення їхньої ефективності та оптимізації виконання завдань.
4. Забезпечення потреб виконавчих органів сільської ради у кваліфікованих фахівцях та створення умов для їхнього професійного зростання.
5. Впровадження сучасних методів кадрового менеджменту та управління персоналом для реалізації сучасної державної політики.
6. Зміцнення демократичних взаємовідносин між посадовими особами місцевого самоврядування та населенням.
7. Приваблення кваліфікованих фахівців та молодих талантів до роботи в органах місцевого самоврядування.
8. Проведення ефективної системи добору, підготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб з урахуванням потреб управлінських органів та сучасних вимог.
9. Удосконалення системи оцінки діяльності кадрів для забезпечення об'єктивності та ефективності процесу оцінювання.
10. Здійснення заохочення персоналу за досягнення успіхів та високі результати в роботі.

Ресурсне забезпечення та заходи необхідні для виконання Програми

Видатки на реалізацію заходів (Таблиця А), які спрямовані на розвиток управління персоналом в сільській раді здійснюватимуться за рахунок коштів сільського бюджету, які потрібно передбачити для виконання програми.

Таблиця А. Заходи з виконання Програми розвитку з питань вдосконалення управління персоналом та підвищення кваліфікації працівників Судилківської сільської ради на 2024-2026 роки

№ п/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Фінансове забезпечення	Результат впровадження
1	2	3	4	5	6	7
1.	Забезпечення виконання державної політики у сфері виконання служби в органах місцевого самоврядування	1.1. Аналіз завдань та функцій виконавчих органів сільської ради, а також моніторинг їх кількісного та якісного складу	2024-2026 роки	Кадровий відділ	-	Дотримання вимог Закону України „Про службу в органах місцевого самоврядування”. Забезпечення сприятливих умов для формування складу кваліфікованих працівників виконавчих органів сільської ради.
2.	Професійний розвиток персоналу сільської ради та підвищення рівня його компетентності.	2.1. Навчання посадових осіб виконавчих органів сільської ради в установах і організаціях	2024-2026 роки	Кадровий відділ	15000	Створення ефективної системи безперервного професійного навчання
		2.1.1. Навчання членів тендерних комітетів виконавчих органів Судилківської сільської ради в закладах, які спеціалізуються на навчанні даної категорії слухачів	2024-2026 роки	Кадровий відділ Керівники виконавчих органів	5000	
		2.1.2. Участь посадових осіб ради у конференціях, виставках, тематичних семінарах	2024-2026 роки	Кадровий відділ Керівники виконавчих органів	-	Аналіз актуальних проблем управління та розвиток професійної компетентності посадових осіб
		2.2. Навчання посадових осіб за програмою	2024-2026 роки	Керівники виконавчих органів	-	Дотримання основних вимог Положення про порядок стажування в

		стажування в виконавчих органах сільської ради		Кадровий відділ		державних органах, затвердженого постановою КМУ від 01.11.1994 № 804
		2.3. Проведення психологічних тестувань для самооцінки посадовцями своїх професійних знань, навичок та можливостей.	2024-2026 роки	Керівники виконавчих органів Кадровий відділ	-	Придбання посадовцями навичок, знань, умінь і здатності виконувати завдання та обов'язки, необхідні для професійної діяльності.
3.	Стимулювання персоналу	3.1 Застосування системи мотивації для посадовців через використання преміювання, рекомендації для нагородження міськими, обласними, відомчими та державними відзнаками за високі трудові досягнення, а також компенсація витрат на проїзд	2024-2026 роки	Керівники виконавчих органів	40000	Стимулювання працівників до креативного мислення та впровадження інноваційних методів у роботі.
	Всього				75000	

